

KURIER POLSKI

Rok II

Telefony Centrali w Bydgoszczy 33-41 i 33-42 (czynne całą dobę)
Centrala zamiejscowa 90 Rozmównica publiczna 19-07
Sekretariat redakcji przyjmuje codziennie od godziny 10 do 12

Niedziela dnia 28 kwietnia 1946 r.

Wydawca: SPÓŁDZIELNIA WYDAWNICZA „ZRYW”
Konto PKO „ZRYW” Nr VI-135 PKO „I.K.P.” Nr VI-140
Konto bieżące: Bank Związku Spółek Zarobkowych w Bydgoszczy

Nr 114

Obrady ministrów spraw zagranicznych przy drzwiach zamkniętych

Ważą się losy wielu narodów

Znaczne różnice zdań w sprawie Włoch. - Rozpatrywana będzie również sprawa gen. Franco. - Anglicy zdziwieni wysokimi cenami i skąpym wyżywieniem

PARYŻ (dr). Na pierwszym posiedzeniu konferencji ministrów omówiono jedynie sprawy proceduralne, porządek obrad oraz kolejność wnoszenia na porządek obrad spraw traktatów pokojowych z byłymi satelitami osi. Jak donoszą z kół zbliżonych do Rady Bezpieczeństwa, konferencja ministrów spraw zagranicznych w Paryżu rozpatrywać będzie również sprawę rządu gen. Franco.

Francuski min. spraw zagr. Bidault pierwszy przybył na dziedziniec historycznego pałacu luksemburskiego, następnie przybyli na otwarcie konferencji Byrnes w towarzystwie doradcy prawnego Beniamina Kohena. Potem zjechał samochód, wiozący radzieckiego min. spraw zagr. Mołotowa, oraz jego zastępcę, Wyszynskiego. Gdy przedstawiciele Zw. Radzieckiego wchodzili do pałacu, 8 żołnierzy radzieckich tworzyło straż honorową. Wreszcie na minutę przed godz. 17 samochód angielski przywiózł Bevin'a w towarzystwie podsekretarza stanu, Harvey'a.

Wejścia do pałacu luksemburskiego strzegą oddziały policji, a na korytarzach i na schodach zajęli dyskretnie swe stanowiska de-

tektywi. Tylko około 20-30 członków delegacji będzie brało udział w obradach. Będą one otoczone tajemnicą. W sali Victora Hugo, dookoła okrągłego stołu, w głębokich fotelach, zasiadają ministrowie w towarzystwie swoich głównych doradców. Za każdym ministrem zajają miejsce tłumacze.

Dziennikarze, którzy nie otrzymali wstępu na salę obrad, ograniczają się do opisu tła konferencji. Wobec tego, iż Francja jest państwem zapraszającym, na inaugu-

racji. Wobec tego, iż Francja jest państwem zapraszającym, na inaugu-

Dalszy ciąg na stronie 2-ej

Byrnes

Bevin

Molotov

Bidault

Niepokoje w Palestynie

LONDYN (dr). W Palestynie znowu panują niepokoje. Na przestrzeni między Tel-Awivem a Jaffą zabito 5 angielskich żołnierzy i 1 policjanta. Mordu dokonali ekstremiści żydowscy.

We Frankfurcie ukrywa się 20.000 hitlerowców

LONDYN (ZAP). Jak donosi „Daily Sketch” z amerykańskiej kwatery głównej w okupowanych Niemczech, tajna grupa „Hitlerjugend”, której przywódca został ujęty przez alianców, nie była jedyną czynną organizacją hitlerowską w Niemczech.

Choć aresztowano wiele podejrzanych elementów, to jednak w samym

Frankfurcie przebywa nielegalnie ok. 20.000 hitlerowców. Nie mają oni kartek żywnościowych, lecz są zaopatrywani w żywność przez chłopców o sympatiach hitlerowskich. Przypuszcza się, że wśród nich znajdują się także rozmaici przywódcy hitlerowscy, poszukiwani przez władze sojusznicze.

Przed Świętem Narodowym

WARSZAWA (PAP-dr). Wobec zbliżania się święta trzecio-majowego odbyła się w Ministerstwie Informacji i Propagandy konferencja z przedstawicielami oświatowymi, na której omawiano zadania i organizację, związaną z obchodem 3-majowym. Min. Matuszewski podkreślił

znaczenie tego święta jako siły w walce z postępem i demokracją. Na ogólny program święta trzecio-majowego składać się będą uroczyste nabożeństwa, obchody, narodowy bieg na przełaj oraz igrzyska sportowe i zbiórka na fundusz oświatowy.

Exposé premiera KRN

WARSZAWA (PAP-ms). Dziś o godz. 10 rano rozpoczęło się plenarne posiedzenie 10-ej sesji KRN. Na posiedzenie przybyli członkowie rządu, członkowie korpusu dyplomatycznego. Ławy sprawozdawców parlamentarnych zajęte zostały przez licznych przedstawicieli prasy. O godz. 10 rano wszedł na salę prezydent KRN Bolesław Bierut, który wygłosił krótkie oko-

licznościowe przemówienie. Po przemówieniu Prezydenta nastąpiło przyjęcie nowych członków, którzy złożyli ślubowanie. Następnie premier Osóbka-Morawski wygłosił ekspozycję o sytuacji w kraju i pracach RJN, zgłaszając projekt ustawy o głosowaniu ludowym. Dyskusja nad ekspozycją premiera trwa.

Amerykanie wywożą kosztowności z Japonii

Konfiskata złota, platyny srebra i dzieł sztuki. Wydobywanie z morza zatopionych statków. Opium dla instytucji sanitarnych

MOSKWA (PAP). Korespondent dziennika „Prawda” donosi z Tokio, że wojskowe władze amerykańskie konfiskują i wywożą do Stanów Zjednoczonych cenne dzieła sztuki, towary, urządzenia fabryk itd. W mieście Atami amerykańskie władze wojskowe skonfiskowały złoto, platynę i 13 ton srebra. W mieście Chiba Amerykanie skonfiskowali 46 ton

srebra, a w mieście Sendai 57 ton. 7 dywizja amerykańska skonfiskowała w okupowanej przez siebie strefie 51,5 kg diamentów, pewną ilość platyny, 45 ton srebra, 10 ton drutu srebrnego i 1,7 ton srebrnych monet. 27 marca Amerykanie skonfiskowali walut i diamentów oraz innych kosztowności na sumę 250 tysięcy funtów szterlingów. Przedmioty zostały odebrane grupie dyplomatów japońskich, którzy powrócili z zagranicy. Amerykanie przystąpili do wydobycia z morza platyny, złota i srebra, które zostały zatopione przez Japończyków w Zatoce Tokijskiej i których wartość została oszacowana w przybliżeniu na 2 miliony dolarów. W porcie Odzaki zabrano olbrzymią ilość opium

Aresztowania w Rumunii

W Rumunii aresztowano szereg byłych ministrów rządu Antonescu m. in. b. ministra spraw wewnętrznych ministra zaopatrzenia armii, ministra oświaty i rolnictwa. Aresztowani staną przed trybunałem ludowym w dniu 6 maja.

Przed zakończeniem procesu czeskiego Franka

PRAGA (PAP). Odbywający się przed czeskim trybunałem narodowym proces przeciwko K. H. Frankowi zbliża się ku końcowi. Zakończono już przesłuchiwanie świadków i odczytywanie materiałów rzeczowych. Trybunał wyznaczył 10-dniowy termin na opracowanie wyroku, który ogłoszony zostanie w pierwszych dniach maja. Rozprawie przysłuchiwali się przybyli z Norymbergi dziennikarze radzieccy.

Historia zamachów na Hitlera

Sensacyjne zeznania b. agenta policji niemieckiej

NORYMBERGA (FA). Dr von Gisevius opisał w dalszym ciągu swoich zeznań, w jaki sposób zostali usunięci 2 generałowie niemieccy, Fritsch i Blomberg, którzy przeciwstawiali się planom agresywnym hitlerowców. Wraz z Fritschem zostali usunięci z min. wojny wszyscy generałowie, których podejrzewano o stanowisko opozycyjne. Jak wiadomo, gen. Fritsch zginął w tajemniczych okolicznościach pod Warszawą.

W 1938 r. oświadczył Gisevius, istniało porozumienie między generałem Halderem i Schachtem, zmierzające do wywołania rewolucji w Niemczech w razie rozpoczęcia wojny przez Hitlera. Gen. Halder scharakteryzował Hitlera jako człowieka pijanego krwią, który pragnął wojny i dążył do niej. Niestety, Halder nie mógł przekonać oficerów niemieckich, iż Hitler przygotowuje agresję. Armia niemiecka była przekonana,

że prowadzi on wielką grę polityczną i że groźbą wojny szantażuje swoich przeciwników politycznych. „Musielimy przekonywać wszystkich oficerów niemieckich, poczynając od najmłodszego porucznika, iż gra Hitlera nie jest bluffem. Gen. Halder był zdania, iż nazajutrz po rozpoczęciu działań wojennych należy zamordować Hitlera i powiedzieć narodowi, że uczynił to nieprzyjaciel”.

Spisek Schachta przeciw Hitlerowi nie udał się, gdyż Hitler otoczony był legendą. Na wiosnę 1943 r. znów nie udał się zamach na Hitlera. Bomba, która znajdowała się w samolocie, mającym zawieźć Hitlera na front wschodni, nie eksplodowała. Świadek podał do wiadomości, iż dowódca wojsk niemieckich pod Stalingradem von Paulus również należał do spisku i miał dać sygnał powstania. Niestety, dostał się do niewoli.

W sprawie pożaru Reichstagu Gisevius oświadczył, że plan został opracowany przez Goebbelsa. Wybrano 10 SS-manów, którym polecono rozmieszczenie środka chemicznego, zapalającego się w przeciągu godziny, w gmachu Reichstagu. Z góry postanowiono, iż odpowiedzialność za pożar poniesie partia komunistyczna. Jeden z SS-manów, który nie otrzymał obiecanej nagrody i został usunięty z partii narodowo-socjalistycznej, chciał złożyć zeznania przed sądem w Lipsku, lecz o zamiarach jego dowiedziało się gestapo i został on zamordowany. Innych świadków podpalenia nie udało się również odnaleźć. Zginęli oni podczas wojny. Na pytanie prokuratora Jacksona, co spiskowcy zamierzali uczynić z czołowymi hitlerowcami, siedzącymi obecnie na ławie oskarżonych, w razie zamordowania Hitlera, Gisevius oświadczył, iż wszyscy oni mieli znaleźć się za kratkami.

O umocnienie kultury narodowej

Granitowym fundamentem potęgi każdego narodu jest bezsprzecznie jego kultura i oświata, które naród wydobywa ze źródeł własnej twórczości. Z braku tego naród nie może wykazać pełni swej twórczości, nie jest zdolny racjonalnie gospodarzyć na swej ziemi, ponieważ naród ubogi pod względem własnej kultury i oświaty podobny jest do gromadnej, niezorganizowanej masy robotniczej, dającej się zbyt łatwo przez innych ujarzmić i wyzyskiwać.

Dlatego też każdy naród musi dokładać usilnych starań, by światło kultury, opartej silnie o podłoże oświaty rodzimej, promieniało najobfitszymi blaskami nad jego ziemią, gdyż tylko wówczas wszyscy mieszkańcy kraju stają się obywatelami świadomymi swych praw i obowiązków, umiejętnie się rządzą, a nie są kierowani według nakazów i zakazów przygotowywanych z góry ze strony rządu, który — jak np. w Niemczech — brał wyłącznie odpowiedzialność za losy swego narodu i tym samym pozbawiał obywateli praw naturalnego rozwijania swych twórczych sił. Pod butem uprzywilejowanych jednostek, mających wypisany wyraz „verboten”, musieli wszyscy wykonywać wolę państwa, a nie wolę własną. Ten system wychowawczy doprowadził do tego, że Niemcami kierowała grupa zbrodniarzy, a choć dbali o zabezpieczenie ich bytu materialnego, jednakże pozbawiali ich możliwości rozwijania samodzielnej, twórczej inicjatywy, samokrytycyzmu i samorządności obywatelskiej.

Nic więc dziwnego, że powyższy system wychowawczy doprowadził wreszcie do nadmiernego rozrostu militarystyki, który uzbolił wszystkich Niemców od stóp do głów i spowodował w końcu rozpoczęcie drugiej wojny, aby „podbić świat”, wsączając równocześnie w ich dumę jad buty, zarozumiałości i przekonania, że oni są narodem wybranym, mądrzejszym i silniejszym, a tym samym mają prawo inne narody ujarzmić, zamienić w niewolników oraz wynaradawiać, gdyż tego żąda rząd — a skoro żąda, to znaczy, że jest to rzecz dobra, która nie podlega żadnej dyskusji. To też karmiono ten naród hasłami, że nie prawem i sprawiedliwością należy kierować się w życiu, lecz bagnetem, pięścią — gwałtem i przemocą.

Ten ze wszech miar zabójczy światopogląd zbrodniarzy niemieckich zabijał sumienie swego narodu, aż wreszcie został zdruzgotany przez narody sprzymierzone, które wychowywały się na odmiennej etyce i poczuciu wolności obywatelskiej, niż Niemcy.

„Nie czynię zła — nie dlatego, że mi zakazują, lecz dlatego, że wiem i czuję, iż wszelkie zło upadła moja godność człowieka obywatela! Jeśli chcę używać wolności — muszę szanować wolność bliźniego” — twierdzą stałe obywatele Stanów Zjednoczonych.

W tym właśnie tkwi ta wielka różnica wychowawcza między państwem niemieckim, a resztą wolnych narodów.

Biorąc pod uwagę tradycję przeszłości naszych dziejów oraz istotę ducha narodowego, musimy podkreślić z naciskiem, że my jako naród, mimo długotrwałej niewoli, zachowaliśmy poczucie godności obywatelskiej podobne, jakie spotykamy u wolnych ludów.

Owe poczucie musi rozwinąć się,

spotężnieć w ramach własnej państwowości, które, zależnie od rozwoju kultury i oświaty, będą się wciąż udoskonalały.

Po wyjściu z jaskini niewoli, wznosząc gmach własnej państwowości, musimy zwracać baczną uwagę na umocnienie kultury narodowej, która siłą swej żywotności usunie wszystkie pozostałości obcych pierwiastków, jako szkodliwych dla naszego narodu.

Dlatego też wszędzie, gdzie niemieczyna zachwyciła duszę polską ludu naszego, który jeszcze dziś spogląda z pewną niewiarą we własne siły, czuje się nieswojo na własnej gospodarce, a nie znając skarbów rodzimej kultury polskiej, często powtarza określenia o Polsce, jakich zaczerpnął z obcej szkoły naszych wrógów.

Zaczadzenie dusz polskich obcą kulturą uwydatniła się przede wszystkim na ziemiach odzyskanych. Jest to wina długotrwałego ucisku niewoli. Dlatego też wysiłek najświetlejszych jednostek w narodzie musi być wielki, szczery, ofiarny, opierający się nie na państwowych nakazach, lecz na wychowaniu szerokich mas ludu polskiego pod względem obywatelskim i zapoznaniu go z wielkością i potęgą Ojczyzny; z pięknem sztuki i kultury polskiej.

Wszyscy, bez względu na różnice przekonań, powinni zabrać się do pracy nad rozpowszechnieniem wiedzy i kultury polskiej. Niech wiedza i kultura dociera do szerokiego mas pod każdą postacią.

ANTONI KWIATKOWSKI

Gromyko przeciw przewlekaniu sprawy Hiszpanii

Wniosek Polski o powołanie specjalnej komisji poparty przez Związek Radziecki i Wielką Brytanię

NOWY JORK (FA). Ostatnie posiedzenie Rady Bezpieczeństwa poświęcone było w dalszym ciągu dyskusji nad wnioskiem Polski w sprawie Hiszpanii. Odroczono je do dnia następnego bez powzięcia ostatecznej decyzji. Dyskusję nad wnioskiem otworzył delegat Australii, proponując powołanie komisji celem zbadania, czy reżim gen. Franco wywołac może zatargi międzynarodowe, a jeśli tak, czy zagraża pokojowi świata. Komisja miałaby złożyć sprawozdanie z przeprowadzonych dochodzeń do dn. 30 maja.

Wniosek poparł delegat Stanów Zjedn. Stettinius, natomiast delegat radziecki Gromyko stanowczo się temu sprzeciwił, stwierdzając, że nie może być żadnych wątpliwości co do groźby Hiszpanii dla pokoju świata.

Polityka nieinterwencji była zawsze zgubną i delegaci sprzeciwiający się wnioskowi Polski, akceptują tym samym dawne błędy przeszłości, kiedy to świat zajął stanowisko bierne wobec zagarnięcia Mandżurii przez Japonię, napadu Mussoliniego na Abisynię, „anschluss“ Austrii i interwencji Hitlera i Mussoliniego w latach wojny domowej w Hiszpanii. Zadaniem ONZ — stwierdził Gromyko — jest przywrócenie wolności demokratycznych narodowi hiszpańskiemu.

W odpowiedzi Stettinius podkreślił, że postanowienia karty ONZ nie uprawniają do mieszania się w sprawy wewnętrzne jakiegokolwiek państwa, poddał jednak ostrej krytyce negatywne ustosunkowanie się gen. Franco do żądania wydania hitlerowców, którzy znaleźli schronienie w Hiszpanii.

Stettinius zaznaczył, że nie widzi groźby dla pokoju świata w odróżczeniu sprawy hiszpańskiej w celu dokładnego zbadania jej przez specjal-

ną komisję. Rząd amerykański jest w posiadaniu informacji i dokumentów, które nie zawsze pokrywają się z przedłożonymi przez delegata Polskiego dokumentami w sprawie hiszpańskiej.

Przedstawiciel Polski oświadczył, że Rada powinna być jednogłośnie w postępowaniu w stosunku do faszystowskiego reżimu gen. Franco i zaproponował powołanie komisji do zbadania wniosku o zerwanie stosunków. Wniosek został poparty przez delegata Zw. Radzieckiego Gromyko i delegata Wielkiej Brytanii Cadogana, który zastrzegł, że komisja zajmie się wyłącznie opracowaniem rezolucji. Na tym obrady przerwano.

Rozmowy radziecko-fińskie

WARSZAWA (PAP-dr). Opublikowano komunikat radziecko-fiński z pobytu delegacji fińskiej w Moskwie, której przewodniczył premier. Przeprowadzono szereg rozmów i załatwiono sprawy związane z wypełnieniem przez Finlandię warunków pokojowych. Związek Radziecki okaże Finlandii pomoc przy odbudowie i dostarczy jej 100.000 ton pszenicy.

Angielska misja parlamentarna w Budapeszcie

BUDAPEST (dr). Do Budapesztu przybyła angielska misja parlamentarna. Członkowie misji brali udział w posiedzeniu rady narodowej, której przewodniczący w serdecznych słowach przywitał delegatów, podkreślając, że Węgry nigdy tego nie zapomną, że Wielka Brytania walczyła przez pewien czas zupełnie sama

Peron obejmuje władzę

Reuter donosi z Buenos-Aires, że 4 czerwca, t.j. w trzecią rocznicę rewolucji argentyńskiej, nastąpi akt objęcia władzy przez nowo obranego prezydenta Juana Perona.

Warszawa ma 477000 mieszkanców

WARSZAWA (PAP-ms). Szczegółowe wyniki spisu ludności Warszawy, dokonanego w lutym br. wykazały, że stolica Polski liczy 477.000 mieszkańców, co stanowi 1/5 ilości przedwojennej, która wynosiła ponad 1.300.000. Ludność zniszczonej Warszawy mieszka w 13.500 domach. W stolicy znajduje się 112.000 lokali. Stosunek ilościowy mężczyzn i kobiet wynosi 42,58% — 198.000 mężczyzn i 297.000 kobiet.

Korpus belgijski, który będzie okupował część Niemiec, liczy 42.000 żołnierzy.

Przedstawiciel Holandii w Londynie przedłożył w imieniu swego rządu postulat, aby wojsko holenderskie okupowało część Niemiec. Proponuje się obszar między Akwizgranem, Neus i Emmerich.

Reuter donosi z Buenos-Aires, że 4 czerwca, tj. w trzecią rocznicę rewolucji argentyńskiej, nastąpi akt objęcia władzy przez nowo obranego prezydenta Juana Perona.

Hiszpania groźbą dla pokoju świata

WASZYNGTON (PAP-ms). Członek senatu Taylor w przemówieniu wygłoszonym przez radio wezwał rząd Stanów Zjedn. do zerwania stosunków dyplomatycznych i gospodarczych z faszystowską Hiszpanią i oświadczył, że nie zgadza się z tymi, którzy twierdzą, iż rząd gen. Franco nie przedstawia niebezpieczeństwa dla pokoju

świata. Rząd faszystowskiej Hiszpanii cieszy się olbrzymimi wpływami w Ameryce łacińskiej. Dopóki będą istnieć kraje faszystowskie — zakończył senator Taylor — istnieje niebezpieczeństwo odrodzenia hitlerizmu.

Pierwsza rocznica

MEDIOLAN (dr). We Włoszech święcono pierwszą rocznicę wyzwolenia. W Mediolanie przemawiał do młodzieży katolickiej kardynał Schumacher, wzywając do braterstwa i zgody.

Oczyszczanie strefy amerykańskiej z hitlerowców

FRANKFURT n. M. (ZAP). Odhitleryzowanie w strefie amerykańskiej poczyniło duże postępy. Według oświadczenia gen. Clay'a zwolniono z urzędów 300.000 hitlerowców, przy czym wielu z nich osadzono w więzieniach, gdzie czekają na sąd. Około 100.000 hitlerowców znajduje się w obozach internowanych, skąd będzie

się ich wysyłało na roboty, związane z usuwaniem zniszczeń wojennych.

Na rozpoczęcie działalności politycznej przez SED w strefie amerykańskiej pozwoli gen. Clay dopiero po formalnym jej zalegalizowaniu.

Zwłoki marsz. Macieja Rataja odnaleziono

WARSZAWA (PAP-ms). W drugim dniu ekshumacji zwłok zamordowanych 21 i 22 czerwca 1940 r. w Palmirach bojowników znaleziono zupełnie dobrze zachowane zwłoki marszałka Macieja Rataja. Przy zamordowanym znaleziono plecak z rzeczami osobistymi, laske, którą zwykle nosił i portfel z dokumentami. Jest tam przedwojenny polski dowód osobisty, bilet wizytowy, listy do marszałka ad-

resowane na Hożą 40, gdzie został aresztowany. Zwłoki marszałka są jedyne z nielicznych, spośród wydobytych w Palmirach, bez przepaski na oczach, z czego należy wnioskować, że marszałek Rataj zginął, patrząc śmierci w oczy.

Dalsze ograniczenia żywnościowe w Anglii

LONDYN (dr). Rząd angielski postanowił w ramach akcji oszczędności środków żywnościowych wyprodukować chleb, a mianowicie miast bochenka 900 g — 700 g, z tym, że

cena pozostanie ta sama. Jako ekwiwalent nastąpi obniżka cen innych artykułów żywnościowych. Następnie zmniejszona będzie także produkcja piwa o 15 procent.

Ważą się losy wielu narodów

Dokończenie ze strony 1-iej

racyjnym posiedzeniu konferencji przewodniczył francuski min. spr. zagr. Bidault. W kołach dobrze poinformowanych twierdzą, iż znaczna różnica zdań panuje w sprawie Włoch. Zagadnienie Triestu i Krainy Julijskiej również nasuwa pewne trudności. Komisja sojusznicka, która badała zagadnienie mniejszości narodowych w Krainie Julijskiej i w Triście, nie zakończyła jeszcze swolch prac. Sprawozdanie przedłożone będzie Konferencji w sobotę.

Prace rozpoczął również personel pomocniczy i sekretariaty poszczególnych delegacji, rozmieszczonych w wielkich hotelach paryskich. Anglicy zdziwieni są wysokimi cenami i skąpym wyżywieniem.

PARYŻ (FA). Na konferencji 4 ministrów spraw zagr. ustalono, że przewodniczyć obradom będą kolejno wszyscy ministrowie. Drugiemu posiedzeniu przewodniczył wobec tego min. Bevin. Ustalono, że wszyscy ministrowie mogą brać udział w obradach nad poszczególnymi traktatami pokojowymi, je-

dnak prawo głosu przysługiwać będzie jedynie delegatom tych państw, które z danymi satelitami Niemiec prowadziły wojnę. Wobec tego Francja będzie miała prawo głosu w traktacie pokojowym dla Włoch. Delegat Stanów Zjedn. Byrnes będzie miał prawo głosu we wszystkich traktatach — z wyjątkiem traktatu z Finlandią, zaś Bevin i Mołotow decydować będą w sprawach wszystkich traktatów, a więc Włoch, Rumunii, Węgier, Bulgarii i Finlandii.

Premier francuski Gouin podejmował min. spraw zagr. czterech mocarstw śniadaniem, na którym obecni byli również ambasadorowie tych państw.

Niemcy stracili 1110 łodzi podwodnych w ostatniej wojnie

WASZYNGTON (PAP). Amerykańskie ministerstwo marynarki podało do wiadomości, iż Rzesza Niemiecka straciła podczas wojny na skutek ataków marynarki i lotnictwa sojuszniczego 1.110 łodzi podwodnych i 162 okręty, wśród których znajdowało się 9 pancerników.

Zbrodnicze Niemki ze Stutthofu

Kto nie był zdolny do pracy, wędrował do komory gazowej i do krematorium

GDANSK (tel. wł.). Osk. Wanda Klass, gdańszczanka, pochodziła z domu polskiego Karasińskich. Języka polskiego nie zna. W październiku 1944 r. została wysłana na 3-tygodniowy kurs do Stutthofu, gdzie wstąpiła do SS. Na kursie szkolono uczestników, w jaki sposób mają się obchodzić w więzieniach, aby jak najmniej im wyępieć. Na miejsce zamęczonych więźniów mieli przyjeżdżać nowi, których również należało zlikwidować. Oskarżona Klass po przeszkoleniu została wysłana jako strażniczka do Pruszcza pod Gdańskiem, gdzie było w obozie 300 Żydówek, które pracowały na torach kolejowych. Robota, jak zeznaje oskarżona, była ponad siły, wyżywienie zupełnie niedzne. Przyznała się, że była więźniarki, ale tylko ręką i to po plecach, nikogo nie raniąc. W obozie tym co trzy tygodnie odbywała się selekcja nie nadających się do pracy. Wysegregowane kobiety zostały wysłane do obozu w Stutthofie i tam wymieniane na zdrowe. Niezdolne do pracy oddawano do komór gazowych i palono w krematoriach. Co tydzień wysyłano mniej więcej 10 do 12 osób z obozu w Pruszczu do Stutthofu.

Dalej zeznawała Ewa Paradies, z zawodu konduktorka, która również we wrześniu 1944 r. dostała się do Stutthofu, a później do obozu karnego w Pruszczu, gdzie była jedną z dozorczyń 300 Żydówek zatrudnionych przy pracach na kolei. Stwierdziła, iż praca była ponad siły, zmuszono do niej więźniarki i bito je. Zaprzecza jednak, jakoby sama była. Mówi, że w czasie ewakuacji widziała, jak rozstrzelano więźniów.

Osk. Jenny Wanda Barkman, kelnerka z Gdańska, była dozorczynią w obozie w Stutthofie nad Żydówkami, które ze względu na słaby stan zdrowia nie wychodziły już do pracy. W obozie kobiecym w Stutthofie, gdzie dziennie umierało 20 do 30 osób. Zmarłych palono w krematoriach. Opowiada jak znęcano się nad więźniami, bito ich do utraty przytomności, później polewano wodą aby otrzeźwiali i znowu bito. Bili przeważnie SS-mani i blockführerzy. Widziała, jak więźniowie umierali z głodu i wycieńczenia. Stwierdza, że SS-mani zabierali młode dziewczyny do prywatnych bloków na noc. Oskarżona opowiada, że więźniowie otrzymywali zastrzyki, od których później umierali. Według słów oskarżonej z wycieńczenia umierało tygodniowo 10 do 15 osób, a z chwilą wybuchu tyfusu krematoria nie mogły nadążyć z paleniem ofiar.

Dnia 25 kwietnia 1946 r. zmarł po dłuższej chorobie mój najdroższy mąż, nasz kochany i troskliwy tatus, syn, brat, szwagier i wujek s. p.

Ignacy Waszak

przeżywszy lat 43.
O czym zawiadamiają w głębokim smutku pogrążeni

żona z dziećmi i rodzina

Pogrzeb odbędzie się w niedzielę, dnia 28 kwietnia br. o godz. 17.30 z kaplicy cmentarza Serca Jez. Msza św. żałobna tegoż dnia o godz. 12.15 w kościele Serca Jez. Bydgoszcz, u. Zduny 9

Dnia 26 kwietnia 1946 r. o g. 10 zasnęła w Bogu po ciężkich cierpieniach nasza ukochana matka, babcia i siostra s. p.

Helena Greńgiewicz

z domu Morgesarn

o czym zawiadamiamy w smutku pogrążeni
Bydgoszcz, ul. Moniuszki 6.
Pogrzeb odbędzie się dnia 29. 4. 1946 o g. 17.30 z kaplicy cmentarza na Bielawkach

W dniu 22 kwietnia b. r. zmarł śmiercią tragiczną w wieku lat 5 jedyny synek

Stanisława i Leokadii s. p.

Mirosław Trawiński

O tej bezgranicznie wielkiej dla nas stracie powiadamiamy Przyjaciół i Znajomych

Rodzice i rodzina

Pogrzeb odbył się w środę dn. 24 b. m. 2774r

KOMUNIKATY PRZYMUSOWE SZCZĘPIENIE PRZECIWBLONICZE (DYFTERII)

Przypomina się wszystkim zainteresowanym o odbywającym się szczepieniu przeciw błonicy dzieci w wieku od 2 — 4 lat w czasie od 23. IV. — 4. V. 46 na terenie miasta Bydgoszczy. Bliższe szczegóły na afiszach wzgl. w Wydziale Zdrowia ul. Wały Jagiellońskie 12, pok. 14.

Wydział Zdrowia Publ. Pietrzak kierown. Wydziału

Trzy porty polskie na Pomorzu Zachodnim Szczecin • Kołobrzeg • Świnoujście

Dla Pomorza Zachodniego, które posiada charakter wybitnie morski, istotnym jest uruchomienie żeglugi na Odrze i zwiększenie możliwości przeładunkowych portu Szczecina.

Prace w tym kierunku posuwają się naprzód. W dniu 28 maja 1945 r. przekazano część taboru pływającego na Odrze władzom polskim. Uruchomienie jednak żeglugi na Odrze uzależnione jest od wyniku prac związanych z oczyszczaniem rzeki z min, zatopionych wraków statków oraz części zburzonych mostów.

Z początkiem marca br. polskie władze, portowe przejęły w porcie szczecińskim 5 km nabrzeża oraz liczne obiekty portowe. Rozmowy w sprawie przejścia dalszych części portu i innych obiektów są w toku.

Do portu szczecińskiego zawijają już statki alianckie z emigrantami polskimi, a w powrotnej drodze statki te

Obrazy Międzynarodowej Unii Parlamentarnej

LONDYN (PAP). Reuter donosi, że w Kopenhadze rozpoczęły się obrady Międzynarodowej Unii Parlamentarnej, w których biorą udział przedstawiciele 16 państw. Celem zjazdu jest omówienie zagadnień związanych z odbudową gospodarczą świata oraz przygotowanie międzynarodowego kongresu Unii Parlamentarnej.

Wojewódzka Rada Narodowa w Łodzi wyznaczyła 300.000 zł na fundusz stypendialny dla młodzieży chłopskiej i robotniczej.

Płoną wsie na południu

Bandy „bulbowców” grasują

W jednym z numerów podała „Rzeczpospolita” wiadomość o wielkim pożarze, jaki miał miejsce w Hrubieszowie. Spłonęło wtedy 30 domów mimo natychmiastowej akcji straży pożarnej, wspomaganiej przez wojsko i milicję.

Śledztwo ujawniło w kilka dni później, że miasteczko było podpalone równocześnie w kilku punktach przez faszystowskich „bulbowców” ukraińskich.

Wiadomo, że to jest b. znamienne dla tego, co dzieje się na południowo-wschód od Wisły.

Zdarza się, że gdzie dziś jeszcze stoi piękna i zamożna wieś — jutro sterczą zgłuszczone, a nad nimi unosi się przynajmniej jeden spalenizny. Ludność polska żyje na tych ziemiach w ustawicznym strachu o własne życie i swoje gospodarstwa. Żalgi milicji są za małe i rzadko rozstawione, aby mogły uchronić ludzi przed napadami ukraińskich band, zięjących nienawiścią do wszystkiego co polskie.

zabierają emigrujących z Pomorza Zachodniego obywateli niemieckich. Prace odbudowy portu szczecińskiego posuwają się szybko naprzód. Rozpoczęto już prace nad odbudową stoczni, rozpoczęto remont licznych urządzeń i magazynów portowych, oraz czyni się przygotowania do wyekwipowania nabrzeży do przeładunku węgla w celach eksportowych.

Wydać się słusznym, aby w obecnych warunkach, gdy Polska stała się krajem morskim, pomiędzy portami Gdynią i Gdańskiem z jednej, a Szczecinem z drugiej strony nastąpił podział pracy. Przed wojną bowiem Szczecin, z powodu konkurencji Gdyni upadł. W polskiej rzeczywistości winien służyć swemu naturalnemu zapleczu i wykorzystać swoje położenie geograficzne skrzyżowania kierunków wymiany handlowej pomiędzy krajami Europy północnej i innymi krajami morskimi, a krajami Europy środkowej. Należy przy tym uwzględnić transport rzeczno-śródlądowy, jaki umożliwia taka arteria komunikacyjna, jaką jest Odra z jej dorzeczem. Zmniejszyłoby to wybitne koszty transportu towarów importowanych i eksportowanych. Przed wojną na przykład stosunek opłat, barki do lokomotywy, był jak 1 do 60.

Na marginesie stosunków polsko-czeskich

Do czego zmierzają Czesi!

Niedawno bawiła w Pradze polska delegacja dla przeprowadzenia sąsiedzkich rozmów na tematy interesujące oba kraje: Polskę i Czechosłowację.

Nas interesowały i interesują nadal najwięcej sprawy graniczne i to nie dlatego, aby ich znaczenie było największe, ale ponieważ uważamy, iż dopiero po uregulowaniu sporu granicznego możliwa jest szeroka współpraca gosp. a następnie kulturalna i polityczna. Poza tym ustosunkowanie Czechów do tej właśnie sprawy jest sprawdzianem ich dobrej albo złej woli w ułożeniu stosunków z Polską. Dlatego delegacja polska ten problem wysunęła na czoło w porządku obrad. Tymczasem Czesi nie chcieli dyskutować na ten temat i aby zamknąć usta delegatom polskim, wysunęli kontr-żądania, w których domagali się włączenia do Czech 3 powiatów.

Koniec końców o granicach nie rozmawiano. Ugodniono tylko ramy współpracy kulturalnej, a pertraktacje gospodarcze trwają do dzisiaj.

Nasza prasa poświęciła dużo artykułów rozmowom polsko-czeskim, w których wyrażając opinie kraju, sugerowała, że ułożenie stosunków z Czechami weszło na dobrą drogę — to znaczy na drogę ostatecznej likwidacji sporu granicznego.

Niedawno w podobnym duchu przemawiał na kongresie czeskich Związków Zawodowych w Pradze — dele-

gat polski — Witaszewski — przewodniczący CKZZ.

Strumieniem zimnej wody na nasz optymizm była wiadomość, którą podało radio paryskie. Oto Czesi przesłali memoriał, w którym na wypadek jeżeli będzie omawiana kwestia Niemiec, zażądali poprawek granicznych na linii Śląska. Z tą chwilą muszą ustać deklamacje o zgodnym załatwieniu sporu w drodze dwustronnych rozmów.

Widocznie Czesi po namyśle doszli do wniosku, że 3 powiaty na północy są dla nich ważniejsze, niż całość stosunków polsko-czeskich. Nawet sprawy gospodarcze, którymi są nie tylko związani, ale w pewnym stopniu uzależnieni od nas, (że weźmiemy pod uwagę szlak tranzytowy ku północy) postawili na dalszym planie.

Kości zostały rzucone i to daleko, bo na konferencję paryską. My musimy wyciągnąć odpowiednie wnioski z takiego postępowania i ostudzić nieco swoją wiarę w „dobrą” wolę naszych sąsiadów z południa, a za to przygotować odpowiednią obronę praw do tych ziem, które Czesi chyttrze decyzją międzynarodową chcą nam zabrać. Rozumie się: że nasze stanowisko upatrujące w przyjaźni z Czechami jeden z kamieni pod fundament pokoju — nie ulegnie zmianie — chyba, że Czesi „wyjdą z równowagi” i przeciągną strunę! Przyjaźń byłaby wtedy fikcją, a polityki nikt na fikcji nie buduje.

Regularna komunikacja Gdynia—Ameryka

GDYŃIA (ZAP). Duńskie towarzystwo wschodnio-azjatyckie uruchomiło regularną komunikację między Gdynią a Nowym Jorkiem via Kopenhaga. Komunikację zapoczątkował duński transatlantyk pasażersko-towarowy „Faltria” który w dniu 23 bm. zawiązał do portu gdyńskiego z ładunkiem drobnicy UNRRA. Posiada on wyporność 8482 BRT i 5.170 NRT. Drugim statkiem, który będzie kursował na tej linii jest statek duński „Jotlandia”.

Wstępnym Niemców do pracy na roli

W niedostatku, graniczącym z głodem żyje dziś wiele milionów ludności europ. Ciężko jest w Polsce, w Jugosławii, Grecji, we Włoszech, we Francji, Belgii, Austrii, ciężko jest oczywiście również w Niemczech. Ta jednak między nami i Niemcami jest różnica, że my jak i inne narody europejskie cierpimy z winy Niemców, oni zaś cierpią z własnej winy.

Wierzmy doniesieniom prasy niemieckiej i angielskiej, że w Niemczech jest bieda, że jest źle, że ludność miejska żyje nędźnie. I wierzymy, że śmiertelność w Niemczech jest bardzo wysoka. Ale czy równie wysoka nie jest śmier-

telność np. w Polsce? Czy u nas w wielu ośrodkach kraju nie umiera więcej ludzi niż się rodzi? Czy zwłaszcza zastrasząca nie jest w Polsce śmiertelność dzieci? Ani Niemcy nie mają specjalnych powodów do wytaczania skarg, ani „dobroliwi” Anglikowie do litowania się nad biednymi Niemcami.

Dziwnym się bardzo, że tyle czyni się zabiegów, aby Niemców uchronić przed dalszą obniżką racji żywnościowych. Natomiast słusznie w swoim ostatnim oświadczeniu podkreślił dowódca wojsk amerykańskich w Niemczech gen. Clay, że ludność niemiecka będzie sobie sama winna, jeżeli sytuacja żywnościowa w przyszłych miesiącach się nie poprawi. Niemiec bowiem czuje wstręt do pracy na roli. Rolnicy w Niemczech skarżą się, że nie mogą otrzymać ludzi do pracy. A w miastach siedzą ludzie bezczynnie, czekając na... pszenicę amerykańską! Gen. Clay słusznie przypuszcza, że rolnicy niemieccy posiadają jeszcze spore zapasy zboża, które ukrywają, a którymi mogliby opłacić wszystkie swoje roboty. Robotnik niemiecki gotów ewentualnie pracować za wiktuały, za żadne skarby nie będzie jednak pracował za marki, których i bez pracy posiada duży zapas z czasów wojny. Za marki bowiem na wolnym rynku nic nie kupi, a za skromne przydziały kartkowe płaci fenigami.

Dziwnym się bardzo, że w tych warunkach władze okupacyjne nie zastosowały wobec Niemców żadnych środków przymusu. Wytworzyła się tak paradoksalna sytuacja, że Niemcy pod okupacją zwycięskiej koalicji żyją lepiej i wygodniej, niż pod dawnymi własnymi rządami. Gdy za Hitlera każde uchylanie się od pracy, a nawet spóźnianie się, ulegało drągozłom karom do zamknięcia w obozie koncentracyjnym włącznie, dzisiejszy Niemiec cieszy się wolnością, jakiej nie zaznał przedtem nigdy.

Jedno jest pewne — łagodnością liberalizmem narodu niemieckiego nikt nie zdemokratyzuje. Niemcom bowiem imponuje tylko twarda pięść i ton koszarowy.

Mydło PRZEDWOJENNEJ
JAKOŚCI
MIA
Zak
HENRYK
POZNAN

Cenzura pocztowa w strefie angielskiej

HAMBURG (ZAP). Władze strefy brytyjskiej ogłosiły przepisy o obowiązku cenzurowania wszystkich przesyłek pocztowych w brytyjskiej strefie okupacyjnej. Listy, pocztówki oraz paczki muszą przechodzić przez urzędy pocztowe, a wszelkie przekroczenia będą surowo karane.

Skradzione tramwaje wrócą do Norwegii

HAMBURG (ZAP). Zarząd miasta Hamburga zwrócił Norwegom 15 wagonów tramwajowych skradzionych swego czasu w Oslo i Trondheim. Będą one załadowane na okręty w Hamburgu, razem z tysiącem ton motorów i części, które zostaną zwrócone Norwegii.

Powrót trawlera rybackiego z Anglii

GDYŃIA (PAP-ms). Do portu gdyńskiego zawiązał trawler rybacki „Ławica Pierwsza”. W czasie wojny sprzedany był przez właścicieli władzom angielskim, które go uzbroiły. Obecnie został odkupiony i skierowany do portu macierzystego. „Ławica Pierwsza” będzie rozbrojona i użyta do połowów.

Szabrownicy w opałach

WROCLAW (PAP-G). W ramach walki z szabrownictwem MO z udziałem wojska poddała kontroli na dworcu głównym we Wrocławiu w obecności delegata departamentu kontroli Min. Ziem Odzyskanych, płk. Szymańskiego, w dniu 18 bm. dokumenty i багаż pasażerów z dwóch pociągów odchodzących do Warszawy. Zatrzymano szereg osób, które dopuściły się przekroczenia obowiązującego zakazu wywożenia ruchomości z terenu Dolnego Śląska. Skonfiskowano radioodbiornik, maszynę do szycia, rowery, obrazy i poważną ilość nielegalnie przewożonej pościeli itd. Aresztowano kilka osób za nieposiadanie prawa noszenia broni i brak dokumentów.

TAJEMNICZY BOKSER WE FRAKU

— Gdybym natychmiast po przyjeździe tutaj nie zauważył w jakim stanie podniecienia Państwo się znajdujecie, to może pozwoliłbym się wprowadzić w błąd. Tymczasem zdaje sobie doskonale sprawę, że Edgar Boyne opuścił mieszkanie co najmniej przed 10 minutami i dopiero wychodząc powiedział o grożącym mu niebezpieczeństwie.

Czy Pan w końcu powie nam swoje nazwisko, czy nie? rzekł Stanley z irytacją, gestykulując ręką.

— Nie mogę tego uczynić — odrzekł nieznajomy podnosząc się. Niech mi pani proszę wybaczy to najście. Mam nadzieję, że nasze obawy okażą się bezpodstawne. W każdym razie zobacze, co się da zrobić.

Stanley Lower z wściekłością skoczył na równe nogi. Słuchaj Pan, jeżeli mi Pan natychmiast dobrowolnie nie powie swojego nazwiska, znajdę sposób, żeby Pana do tego zmusić!

— Nieznajomy, któremu Ethel żegnając się właśnie, podawała rękę, powolnie obrócił się w stronę mówiącego. Nie zdradzając najmniejszego nawet podniecienia przyjrzał się młodemu człowiekowi i odpowiedział flegmatycznie:

Niech Pan tylko spróbuje — poczem odwrócił się do Ethel. Dowidzenia Pani!

Pomimo swojego dziwnego zachowania, nieznajomy wywarł na Ethel głębokie i miłe wrażenie, toteż wystąpienie Stanleya zrobiło jej przykrość, pomimo że było zupełnie uzasadnione.

— Wierzę, że przybył Pan do nas ożywiony jak najlepszymi intencjami — powiedziała Ethel, z wysiłkiem oponowując drżenie głosu — niestety, nie mogę Panu

udzielić żadnej informacji, gdyż nawet w przybliżeniu nie wiem, gdzie Edgar może się teraz znajdować.

— Wobec tego odszukam Boyna w jednym z miejsc, które odwiedzał wczoraj. Dziękuję Pani bardzo za jej uprzejmość. — To mówiąc, nieznajomy skłonił się uprzejmie, skinął głową Stanleyowi i szybko wyszedł z mieszkania.

Ethel podażyła za nieznajomym do drzwi wejściowych, zalaźnając sobie oczy, zawołała:

— O mój Boże! cóż teraz pocniemy?

Stanley Lower zagryzł wargę w zamyśleniu. Miał on nadzieję, że utucenia Ethel dla męża zupełnie wygasły, tymczasem przekonał się, że ostatnie wydarzenie wzbudziły w sercu jej dawną miłość. W tych warunkach pozostawanie w towarzystwie szlochającej Ethel, stało się nie do zniesienia.

— Idę szukać Edgara!... — rzucił Stanley i wyszedł.

Rozdział III.

W KLUBIE

Harry Welch usiłował w ciągu ostatnich trzech dni, zebrać jakieś wiadomości o swoim niecodziennym pracodawcy, Rogerze M Larkinie. Jednak nieprzystępna kucharka tylko zrzadka dawała się wciągnąć w rozmowę, odpowiadając monosylabami. Także nie się nie dało wyciągnąć z Joe, głupawego murzyna. Harry musiał się ograniczyć do swoich spostrzeżeń, poczynionych podczas wycieczek z Larkinem. Te spostrzeżenia jednak nie pozwoliły mu, jak dotąd, wysnuć żadnych konkretnych wniosków.

Dzisiejszego wieczoru odwiedzili Larkin z Harrym piwny klub. Harry został tam wprowadzony jako daleki krewny swojego chlebobawcy.

Tu spotkał Harry swego najlepszego znajomego i przyjaciela z okresu prosperity, małego, ruchliwego jak żywe srebro, reportera, Kida Westa.

— Halo, Harry! — zawołał odrazu reporter. — Gdzieś ty się ukrywał tyle czasu? Rozpytywałem wszystkich znajomych o ciebie, ale nikt nie umiał mi udzielić informacji.

Harry miał początkowo zniechęcony wyraz twarzy. Przymyślał sobie jednak, że w czasie, gdy go spotkało nieszczęście, Kid West odbywał podróż naokoło świata. Było więc możliwe, że Kid należał do innego rodzaju przyjaźni, niż ci, którzy go tak nieszlachetnie w swoim czasie opuścili, to też po chwili wahania wyciągnął do niego rękę i uśmiechnął się doń serdecznie.

— Chodź tu przedko i opowiadaj — rzekł Kid West. — Poczekaj chwilę — odparł Harry. Rzucił spojrenie na Larkina, który usiadł przy stoliku swoich znajomych. Skinienie głowy objaśniło go, że nie jest potrzebny, to też udał się z przyjacielem do wolnego stolika w rogu sali.

— A więc?

Harry zamyślił się i po krótkim milczeniu zdecydował się zrzucić ciężar z serca i opowiedzieć Kidowi o wszystkich swoich przeżyciach:

— Możesz mi wierzyć, że przeżyłem bardzo ciężkie czasy. Często byłem zmuszony nocować na ławce w parku miejskim i z braku pieniędzy stawałem się wegetarianinem, to znaczy, aby uniknąć śmierci głodowej, odżywiałem się ukradzionymi przez siebie owocami.

Kid West ze zdumieniem przyglądał się przyjacielowi.

— I ty musiałeś głodować mając tak wielu przyjaciół! — Przyjaciół! — zaśmiał się głośno Harry. — Utraciłem ich równocześnie z pieniędzmi, i możesz mi wierzyć, że było to dla mnie dużo bolesniejsze niż głód i nędza. Ale zostawmy ten temat, mam nadzieję, że to bezpowrotnie minie.

ciąg dalszy nastąpi

KOBIETA w DOMU i ŚWIECIE

Czy to konieczne?

Narzekamy wszystkie w większym czy mniejszym stopniu na rozpanoszenie się nałogu pijaństwa i z ubolewaniem patrzymy na zataczającą się wśród przechodniów ulicznych, pijaną młodzież, ale czy zastanowiliśmy się kiedykolwiek nad tym, że i nasza w tym wina?

Przyznajmy, że w wielu naszych rodzinach kobiety nie rozumieją ugośzczenia kogoś ze znajomych bez wódki. Nie starczy niejednokrotnie na kulturalną rozrywkę, nie starczy na kupno mleka dla dziecka, ale przy wszelkiego rodzaju uroczystościach rodzinnych, od imienin począwszy a na stypie pogrzebowej skończywszy, musi być wódka. To samo dzieje się w święta, czego przykładem była rekordowa ilość wódki, sprzedana w Wielkim Tygodniu. Mimo doniosłych przemian, jakie dokonały się w naszym życiu państwowym i społecznym, kurczowo trzymamy się starej zasady „zastaw się a postaw się”.

Czy naprawdę nie może się obejść bez wódki? Czy konieczne, my same, we własnym domu, rozpiąć musimy ludzi nam bliskich? A przecież wśród gości dużo jest dorastającej młodzieży! Byłam niedawno świadkiem, jak na imieninach sama pani domu zachęcała syna do wypijania jednego kieliszka po drugim. Smutne to, gdy upija się młodzież, ale może jeszcze smutniejszą, gdy przed wódką nie cofają się kobiety karmiące i kobiety w odmiennym stanie. Co będzie z takich dzieci? A że i dzieciom wódka nie jest obca, wykazała przeprowadzona niedawno przez jedno z pism stołecznych ankietą. Okazało się, że zaledwie 15% dzieci nie piło jeszcze wódki...

Przyzwyczailiśmy się winę takiego stanu rzeczy spychać na okupanta. Prawda, że celem Niemców była moralna zagłada wszystkich Polaków, było wyniszczenie nas przy pomocy trucizny alkoholowej. W b. „Gen. Guberni” dawano np ludności polskiej wódkę za wszelkie kontyngenty, nawet za pracę przy okopach. Mimo wielkiego braku żywności przeznaczono na wyrób wódki setki tysięcy metrów ziemniaków, jęczmienia itd., po czym miliony i tej trucizny rozprodawano rocznie między Polaków.

Dzisiaj jednak nie możemy obojętnie zamykać oczu na to, co się dzieje, a dzieje się źle. Jesteśmy współodpowiedzialni za losy narodu, a pijaństwo na pewno nie przyczynia się do ugruntowania w człowieku wszystkich jego najcenniejszych wartości, nie uszlachetnia duszy i nie oddziaływa wychowawczo.

Wprawdzie w Warszawie powstał w międzyczasie komitet do walki z alkoholizmem, który przewiduje ustanowienie tzw. sądów obywatelskich. Może to pierwszy krok do poprawy, ale nikt tu będą osiągnięcia, jeśli walki z tą straszną plagą marnującą zdrowie i upadającą duszę, nie podejmą wszystkie kobiety i jeśli same hołdować i patronować będą pijaństwu we własnych domach. Zdajmy sobie sprawę z tego, że potrzeba nam jak najwięcej ludzi trzeźwych, ludzi sumiennych i wartościowych. Zróbmy nareszcie wyłom w zakorzenionym zwyczaju „przepijania k'sobie” a za oszczędzone w ten sposób pieniądze będzie można otrzeć niejedną łzę w rodzinach, gdzie może nawet brak chleba.

F. A.

Coś dla dziewczynek!

Praktyczna sukienka z lekkiego materiału w kratkę dla dziewczynki. Spódniczka skrojona w kłosek, „wyposażona” jest w dwie duże kieszenie.

Nieznane wielkości świata kobiecego

Poza znanymi wszystkim przywódczyniami światowego ruchu kobiecego, jak pp. Roosevelt, Irena Curie-Joliot, Dolores Ibarruri itp., mamy cały szereg wybitnych działaczek, rozrzuconych po różnych zakątkach świata, o których mało co wiemy. Czytelniczki nasze zainteresują zapewne sylwetki niektórych egzotycznych kobiet, walczących o prawa dla swoich siostrzy, o odrodzenie zdewastowanych ognisk domowych i utrzymanie pokoju w świecie.

A oto najciekawsze z nich:

Placeres Castellanos. Hiszpanka, zmuszona podczas wojny domowej emigrować z Hiszpanii, aby uniknąć tragicznego losu, jaki był udziałem jej najbliższych. Mąż jej, nauczyciel, został rozstrzelany w 1937 r., dwaj synowie zabici przez zwolenników gen. Franco. Z trzech pozostałych jeden, już jako 6-letnie dziecko, poznał życie więzienne. Placeres Castellanos, z zawodu dziennikarka, w r.

Zofia Tomaszewska

Wiosna

Ziemia nabrzmiewa wiosną —
tryskają sokiem liście
drzewa —
a w duszy słowa jakieś rosną
i coś się budzi —
dojrzewa —
w kształt obleka —
(a życie płynie jak rzeka —)

Tylko w cichej zmierzchu godzinie —
z daleka —
(gdy na ziemię spadną nocy cienie) —
powraca dawno zamarte
wspomnienie...

Ze świata kobiecego

W Krakowie bawiła dziennikarka szkocka, korespondentka „Glasgow-Herald” i innych dzienników angielskich. Przybyła ona do Polski, celem zorientowania się w warunkach, w jakich żyją Polki, które poślubiły Polaków, pełniących podczas wojny służbę wojskową w Szkocji. M. in. dziennikarka odbyła konferencję z wojewodą krakowskim.

W Budapeszcie obradował pierwszy kongres węgierskiego związku kobiet demokratycznych z udziałem przeszło 2.000 delegatek.

Do parlamentu japońskiego po raz pierwszy wybrana została ko-

bieta. W ogóle kobiety wykazały duże zainteresowanie się wyborami, a ogólna ilość oddanych przez nie głosów wynosiła 20 milionów.

W stolicy Kazachstanu Alma-Ata odbyło się uroczyste zakończenie kursu pielęgniarek polskich, zorganizowanego staraniem miejscowego zarządu Zw. Patriotów Polskich i Radzieckiego Czerwonego Krzyża. 12 słuchaczek otrzymało dyplomy z odznaczeniem.

z bohaterki Rabindranatha Tagore. Studiowała w Oxfordzie język i literaturę angielską i reprezentowa-

Sprostowanie

Do notatki, zamieszczonej w ostatnim dodatku naszym, pt. „Jak usunąć robaczki?” zakradł się błąd. Zamiast „nerotycz” winno brzmieć kwiat wrotczyca.

O prawdziwej elegancji

(Uwagi ogólne)

Kiedy promienie wiosennego słońca, zaleją ulice i skwery i kiedy świeża, soczysta zielenią zabarwi się świat, kobieta nazywana przez poetów kwiatem, pragnie wystąpić w nowym blasku. Zaczynają się kłopoty, bardzo kobiece, kłopoty, które byłyby bardzo urocze, gdyby nie związane z nimi wydatki.

Kobieta chce być dobrze ubrana, chce podobać się innym (zawistnym) kobietom i oczywiście mężczyznom. Chce być elegancka. W dążeniu do elegancji zgodne są wszystkie kobiety. Wynikiem poszczytów może jednak zaledwie mały odsetek.

Na czym polega prawdziwa elegancja? Być może dobrze ubrana — nie trzeba wcale cennych futer ani brylantów na palcach. Paryżanki, które były zawsze i pozostały do dziś wzorem elegancji, tak samo zniszczo-

ne są wojna jak my. Obuwie skórzane jest we Francji luksusem, a przez całą zimę chodziły Simone'y i Claudette'y w drewniakach.

W czasie okupacji widzieliśmy w Warszawie postrojone żony dygnitarzy niemieckich. Postrojone z przysłowiowym brakiem smaku. Odbiły na tle warszawskiego tłumy brakiem elegancji, chociaż stroje ich bywały nawet bardzo kosztowne.

Prawdziwa elegancja polega bowiem w pierwszym rzędzie na prostocie. Nawet sukienka z taniego materiału może wyglądać ładnie. Nie przeładunek ozdobami, falbankami i szywaniami stanowi o pięknie sukienki, ale szlachetność linii, doskonałość kroju. Jedyną ozdobą sukienki może być kolorowa chusteczka, lub oryginalna klamra, czasem

ła kobiety hinduskie na Międzynarodowym Kongresie Kobiet w Paryżu.

Anna Rossa de Martinez Guerrero. z Ameryki Południowej, żywa, pociągająca. Posiadając dostateczne środki materialne i nie potrzebując pracować zawodowo, poświęcała się tym, którzy z trudem zdobywać muszą swój chleb powszedni. Jest przewodniczącą Międzynarodowej Ligi Opieki nad młodą dziewczyną. Wiele podróżowała po Europie, Stanach Zjednoczonych i Ameryce Łacińskiej. Interesuje ją kwestia wywozów dla matek, nie kładzie jednak specjalnego nacisku na kompletne odseparowanie matek od dzieci, jeśli same nie rozumieją życia bez swych pociec. Ponieważ jednak prawdziwy wypoczynek kobiety polegać winien na zupełnym uwolnieniu jej od codziennych zajęć, Anna Rossa dąży do stworzenia odpowiednich warunków dla dzieci w schroniskach i na koloniach. Ulubioną jej rozrywką jest muzyka klasyczna i śpiew. Miłym mezosopranem śpiewa stare popularne piosenki hiszpańskie.

Chinka, **Yen Han,** jest pisarką, ale jej prace z powodu wojny nie zostały dotąd opublikowane. Pisze dużo na tematy literackie, społeczne, tworzy poematy. Jest żoną wojskowego, Chińczyka i matką 8-letniego synka. Ulubioną jej rozrywką podczas pobytu na Kongresie Kobiet we Francji, był spacer po wybrzeżach Sekwany i spaceranie w książkach, wystawionych przez tak popularnych w

Paryżu bukinistów. Wyszła tam białe kruki i w ciągu kilku tygodni udało się jej skompletować bibliotekę z 500 książek francuskich i chińskich. Zna Anglię i Szwajcarię. Do Francji została delegowana przez chińskie towarzystwa kulturalne. Interesują ją bardzo Stany Zjednoczone i Rosja, a także Francja, która przypomina jej nieco kraj rodzinny przez swój wyrafinowany smak i dążenie do doskonałości w życiu, tak w malarstwie i literaturze, jak w domu i kuchni.

Najmłodszą działaczką jest 21-letnia Egipcjaneczka, **Inji Efflatoun,** o szczerzej sylwetce. Od trzech lat bierze czynny udział w egipskim ruchu kobiecym, starając się pomóc kobietom egipskiej do wyzwolenia się niewolnictwa. Dotychczas np. robotnice z nad Nilu nie mają prawa jednoczenia się w związki zawodowe. W chwilach wolnych p. Efflatoun, maluje i gra w tenisa. Poza Egiptem zna tylko Francję. Zapytana, czego najbardziej pragnie, odpowiada: „Poco pragnąć, należy walczyć, aby osiągnąć cel swych dążeń!” (sm).

Chcesz być uczesana to płac!!!

Dziwne jest ustosunkowanie się pewnych czynników do kobiet pracujących zawodowo. Hasła równo. uprawnienia tak szumnie i tłumnie lansowane, okazały się po prostu w szarym dniu codziennym zwykłą iluzją. Kiedy ogłoszono zniżkę u fryzjerów dla świata pracy, kobiety spełniające na równi z rodem męskim prace nad odbudową gospodarczą Państwa Polskiego, sądziły, że także zostały zaliczone do uprzywilejowanego świata pracy!

I cóż się okazało? Ze przywilejem zniżek fryzjerskich objęci są wyłącznie mężczyźni. Ze kobieta musi pra-

cować, tego nikt absolutnie nie kwestionuje! Ale że w dodatku chce w biurze, magazynie, czy fabryce dobrze wyglądać i mieć starannie uczesaną głowę — to już jej wyłączna sprawa. Zresztą może się i nie cieszyć! — Gdy chce fryzurą czarować szefa, kolegów i klienta — niech za to płaci! Stać ją na 200-złoty tygodniowy wydatek, przecież pracuje i gdzieś te pieniądze musi wydać! — Więc może i słuszne jest stanowisko tych, którzy twierdzą, że kobiecie pracującej zawodowo nie należą się w ogóle żadne zniżki. (x)

Nasza Poradnia
Czytelniczka z Pomorza. — Soki wydane na karty mleczne dla dzieci, są nieszkodliwe dla zdrowia, jeśli po otwarciu puszkę przeleje się zawartość natychmiast do szklanego naczynia. Inaczej metal puszkowy zaktynięciem z powietrzem wytwarza szkodliwe dla zdrowia dziecka substancje.

Wanda Grz., Gdynia. — Niech Pani spróbuje usunąć osad skorupkami od jaj, namoczonych przez 24 godziny w wodzie. Po włożeniu mokrych i pokruszonych skorup do naczyń, proszę potrząsać dłuższy czas, aż osad zejdzie. Jeśli nie osiągnie Pani pożądanego wyniku, pozostawiałyby jedynie zwrócić się do dobrego fachowca, wzgl. do szlifierni szkła i kryształów.

Właścicielce marki eleganckiej pani, jeśli będą niewłaściwie stosowane. Woalka na kapeluszu podczas rannych zakupów, kapece czy długie buty w teatrze lub na dancingu — świadczą o kompletnej ignorancji w dziedzinie stroju. Jeśli ubieramy się sportowo, musimy ten sportowy charakter zachować we wszystkich szczegółach stroju. To samo dotyczy toalet popołudniowych czy wieczorowych.

Prawdziwa elegantka nie obwieza się nadmierną ilością biżuterii (prawdziwej czy sztucznej). I tu trzeba zachować umiar.

I wreszcie parę słów o sposobie noszenia. Dwie identyczne sukienki prezentują się bardzo różnie na dwóch różnych kobietach. Nie dość bowiem zdobyć się na nową sukienkę, trzeba o nią dbać. Musi być zawsze świeża, wyprasowana. Sukienki starsze przez jakąś małą nawet zmianę można zamodernizować, odnowić. Pomysłowość pani znajdzie tu nieograniczone pole do popisu.

Zofia Giedroyc

Kalendarzyk

Sobota: 27 kwietnia
Katolicki: Piotra
Słowiański: Bożebora
Historyczny: 1831 Dwernicki prze-

2-9 maja

Tydzień Ziemi Odzyskanych

BYDGOSZCZ. Polski Związek Zachodni wykorzystując nadechodzącą pierwszą rocznicę oswo-

możliwości osiedlenia się itp. W dniu 6 maja Pomorze będzie spontanicznie domagać się na licznych wiecach na terenie całego województwa

BYDGOSZCZ

Raoul Koczalski, uczeń ucznia Chopina, posiada bezpośrednio tradycje gry chopinowskiej. Znany jest na całym świecie jako niezrównany wykonawca utworów romantycznych.

Klub Literacko-Artystyczny w Bydgoszczy zawiadamia swych członków, że nadzwyczajne walne zgromadzenie Klubu odbędzie się w najbliższą sobotę o godz. 17 w Domu Sztuki Al. 1 Maja 20 (1 ptr.).

Na zasadzie umowy polsko-radzieckiej z dnia 6 lipca 1945 r. są uprawnione do przesiedlenia się do Związku Radzieckiego osoby narodowości rosyjskiej, rusińskiej, ukraińskiej, białoruskiej i litewskiej.

Wyżej narodowości, przebywające na obszarze woj. pom., a pragnące wyjechać do Związku Radzieckiego powinny zgłosić o tym do Komisji Mieszanej do dnia 15 czerwca 1946 r.

Ukazał się w druku album modeli obuwia damskiego i męskiego na sezon letni 1946. Skład główny w księgarni Gieryna, Bydgoszcz, Plac Teatralny, narożnik Jagiellońskiej.

Wydawnictwo polecić można przede wszystkim fachowcom branży obuwniczej.

Co? gdzie? kiedy?

TEATR POLSKI
Sobota: Mazepa; Niedziela godz. 15.30 i 19; Mazepa; Poniedziałek: Plecy.

TEATR POWSZECHNY
Sobota: Gałganek; Niedziela godz. 15.30 i 19; Gałganek.

TEATRY ŚWIETLNE
Polonia: Zaczarowany świat. Orzeł: Zaczarowany świat; Pomorzanie: Adieu; Wolność: Szary lord; Bałtyk: Kapryśna ekspedientka.

Z uwagi na wyświetlanie jednego filmu w dwu kinach, seans w kinie „Orzeł” o godz. 5 i 7-mej.

NAJWAŻNIEJSZE TELEFONY
Komenda Miasta M O. 23-47
Pogotowie Ratunkowe 10-00
Straż Pożarna 11-11
Międzymiastowa 00

DYŻURY APTEK
Centralna: Al. 1 Maja 27, Pod Złotym Orłem: Stary Rynek 1.

Uwaga miłośnicy „Pokrzyw nad Brdą”

Nowy konkurs Polskiego Radia w Bydgoszczy

Biuro Studiów Polskiego Radia w Bydgoszczy stwierdziło, że najbardziej atrakcyjną audycją radiowego programu pomorskiego są „Pokrzywy nad Brdą”.

Prace wyróżnione przez jury nagradzane będą zwyczajowym honorarium autorskim — nie mniejszym jednak aniżeli 1.000 (tysiąc) złotych.

Teksty, opatrzone godłem, nadsyłać należy do Dyrekcji Okręgu Pomorskiego Polskiego Radia w Bydgoszczy, Aleje 1 Maja 50, zaznaczając na kopercie „Konkurs w permanencji „Pokrzyw nad Brdą”.

W każdą niedzielę jury będzie rozpatrywać nadesłane w przeciągu tygodnia prace.

Jesteśmy przekonani, że społeczeństwo pomorskie weźmie jak najwyższy udział w tym konkursie, dzięki czemu: 1. Usunie drogą słuszej krytyki istniejące niedomagania.

W nadprogramie, oprócz 10-tej kroniki Tygodnika Filmowego, urzeliśmy dawno nie widzianą na ekranach polskich amerykańską kolorową bajkę filmową.

Wamywacz z ulicy Grunwaldzkiej skazany na karę więzienia

BYDGOSZCZ (re). W dniu 18-go grudnia ub. r. patrol nocny MO obchodząc rejon spotkał dwóch młodych chłopców obuczonych paczkami.

Datownik okolicznościowy na jubileusz miasta Bydgoszczy

BYDGOSZCZ (a). Z okazji 600-letniej rocznicy założenia miasta Bydgoszczy zostały wydane specjalne datowniki okolicznościowe z motywami Bydgoszczy, którymi Urzędy Pocztowe Bydgoszcz 1 i Bydgoszcz 2 stemplują wszystkie przesyłki listowe nadane na terenie miasta Bydgoszczy.

Urzędy Pocztowe Bydgoszcz 1 i 2 będą datownikami tych używać również dla celów filatelistyki przez cały czas trwania obchodu 600-lecia Bydgoszczy.

Osoby zamiejscowe, pragnące mieć odcisk datowników okolicznościowych na przesyłkach przez nich nadanych, mogą przesyłki te opłacić znaczkami i w osobnej kopercie również opłaconej znaczkami, przesłać do Urzędu Pocztoowego Bydgoszcz 1 lub 2 do dalszych czynności urzędowych.

Wielki Kiermasz harcerski. Harcerki i harcerze bydgoscy zapraszają wszystkich na wielki kiermasz urządzony pod protektorem wojewody pomorskiego Wojciecha Wojewody, który odbędzie się w niedzielę, 5 maja br. w sali i ogrodzie OKZZ (Toruńska 30).

Stwórzmy sierotom warszawskim dom rodzicielski w Bydgoszczy

Mimo wzmocnienia akcji repatriacyjnej, ilość sierot i półsierot warszawskich nie została jeszcze konkretnie ustalona.

Nasz apel, zamieszczony niedawno na łamach IKP w sprawie dzieci warszawskich nie pozostał bez echa, dużo jednak jest jeszcze w Bydgoszczy i okolicy osób, którym sytuacja finansowa zezwala na przyjęcie chociażby na pewien okres czasu dziecka

Zbliża się lato. Dziecko miasta ruin, miasta najdroższego sercu każdego Polaka, powinno znaleźć letnisko w mniejszych ośrodkach, aby mogło wyhasać się dowoli i zapomnieć o strasznych przeżyciach wojennych.

Mieszkańcy Bydgoszczy zechcą zgłaszać się „rodziny zastępcze” w Zarządzie Miejskim, Wydział Opieki Społecznej, Oddział Opieki nad młodzieżą, przy ul. Jana Kazimierza 5, III piętro, pok. 301.

W wyniku rozprawy Kilichowski został skazany za każde przestępstwo na karę po pół roku więzienia, a łącznie otrzymał wyrok ośmiu miesięcy zaliczeniem aresztu prewencyjnego.

Komitet Organizacyjny „Dnia Lasu” zaprasza przedstawicieli władz i społeczeństwa na uroczystości poświęcone sprawie lasu w dniu 27 bm. g. 11 na Wzgórzu Wolności.

Usuńmy niemieckie napisy na cmentarzach

Równocześnie z zakazem używania języka polskiego w kościele, wydali Niemcy rozporządzenie o zmianie napisów polskich na nagrobkach na niemieckie. Wielu Polaków znalazło wyjście z tej trudnej sytuacji. Po prostu zasmarowali polskie napisy wapnem, czy też zalepili gipsem.

Minęło już piętnaście miesięcy od chwili ucieczki Niemców, a nagrobki na cmentarzach wciąż jeszcze odzwierciedlają do nas w nienawistnym niemieckim języku.

Nasze recenzje

„ZACZAROWANY ŚWIAT” Kino „Orzeł” i „Polonia”

Bajki dla dzieci są filmami pożytecznymi, filmami, które się należą naszym milusińskim. Natomiast bajka dla dorosłych rzadko kiedy bywa dobrze wykonana.

„Zaczarowany świat” jest filmem propagandowym i rozrywkowym, w którym dominuje tzw. „gag filmowy”. W tym wypadku produkcja radiowska wykazała swój postęp.

W nadprogramie, oprócz 10-tej kroniki Tygodnika Filmowego, urzeliśmy dawno nie widzianą na ekranach polskich amerykańską kolorową bajkę filmową.

Kin wyświetlone będą na wolnym powietrzu obrazy z czasów okupacji. Całe miasto w okresie tego tygodnia zostanie udekorowane zielenią.

Subskrypcja PPOK na Pomorzu

BYDGOSZCZ (PAP-G). W związku z subskrypcją pożyczki odbudowy kraju zorganizowano na terenie woj. pomorskiego 47 komitetów miejskich

Od początku tej akcji do dnia 24 kwietnia przedpłata, na PPOK w woj. pomorskim przekroczyła sumę 65 mil. zł.

Sport

Sensacyjny pojedynek Olejnik — Wikliński

Pojedynek ten odbędzie się w ramach międzyokręgowych zawodów bokserskich Pomorze—Łódź w Bydgoszczy w dniu 28 bm. o godz. 11 w sali OKZZ (dawniej Strzelnica), ul. Toruńska 30.

Jak nas informuje Zarząd Pom. OZB pozostało już bardzo mało biletów wstępu.

W KILKU WIERSZACH

AZS Warszawa odwoła telegraficznie swój przyjazd. Zawody w siatkówkę i koszykówkę pomiędzy wicemistrzem Polski AZS (Warszawa) a KS „Zjednoczenie” (Bydgoszcz) zostały odłożone na termin późniejszy.

W przystani sekcji sportów wodnych Pocztoowego KS odbyło się zebranie informacyjne, na którym omówiono m. in. sprawę najbliższych występów klubu, klasyfikacji wioślarzy barw klubowych oraz wyłoniono komisję dla spraw technicznych.

Czy pływania i łazienki pozostaną w sferze marzeń?

Czy dostanie miasto Bydgoszcz pływaliń i łazienki na 600-lecie? Sprawa pływaliń i łazienek była wielokrotnie poruszana na łamach „Dziennika Bydgoskiego”, gdzie podano już nawet różne projekty, rozwiązania tej sprawy.

Łazienek nie wybudują pobożne życzenia, względnie projekty lub artykuły w prasie obywateli — tu trzeba zdecydowanego czynu miarodajnych czynników!

Poza dobrodziejstwem dla obywateli i zapobieganiem corocznym wypadkom śmiertelnym przez używanie kąpielni w niedozwolonych miejscach — dają łazienki miastu poważne dochody, wybudowanie kilku basenów, nawiezienie trochę piasku na plażę, oraz wybudowanie szatni — nie pociągnie znowu aż tak dużych wydatków, którychby Magistrat nie był w możności pokryć.

Miejsce najdogodniejsze i najlepiej położone dla tego celu, znajduje się między mostem kolejowym a mostem przy ulicy Królowej Jadwigi, na lewym brzegu Brdy.

Oprócz wody bieżącej — wykorzystać można dla dzieci odpływającą ciepłą wodę z elektrowni miejskiej przy pomocy odpowiednich rurociągów.

Dalszy głos oddaje czytelnikom z prośbą o poczynienie odpowiednich kroków u miarodajnych czynników dla podniesienia wartości naszego grodu.

E. F.

KWESTA NA „POMORSKI DOM SZTUKI”

W sobotę, dnia 27 bm. i w niedzielę, 28 kwietnia, Klub Literacko-Artystyczny urządza publiczną kwestę na wykonanie „Pomorskiego Domu Sztuki”, którego otwarcie odbędzie się w ramach Obchodu 600-lecia Bydgoszczy 7 maja.

Kwesty ulicznej podjęli się uczniowie bydgoskich szkół artystycznych, Szkoły Sztuk Plastycznych, Studium Dramatycznego i Szkoły Muzycznej.

Spółceństwo bydgoskie znane ze swej ofiarności bezwątpienia nie psokapi datków na cel tak poważny, jakim jest stworzenie w Bydgoszczy ogniska sztuki i kultury o ogólnopomorskim zasięgu.

Z życia Stronnictwa Pracy

Koło Szwedero: Nadzwyczajne Walne Zebranie odbędzie się w sobotę dnia 27. 4., o godz. 18-tej w lokalu Stronnictwa Pracy ul. Jagiellońska 24 II ptr. Ze, względu na ważność obecność członków konieczna.

Koło Czyżkówo: Walne Zebranie odbędzie się w niedzielę, 28. 4., o godz. 12.30 w sali Domu Katolickiego przy ul. Koronowskiej 5. Na porządku obrad wybór Zarządu i delegatów na Zjazd Powiatowy. Obecność wszystkich członków obowiązkowa.

Uwaga TS „Gwiazda”

TS „Gwiazda”. W sobotę 27. 4. o godz. 19 w Domu Drukarza zebranie informacyjne. W niedzielę wyjazd do Solca Kuj. zbiórka o godz. 8 na dworcu.

Ona radiowej fali

NIEDZIELA, 28 KWIEŚNIA

6.57 Progr. og.-polski. 8.20 Progr. 8.25 Progr.-og.-polski. 9.00 Transmisja nabożeństwa z Bazyliki św. Wincenciego á Paulo z Bydgoszczy. 10.00 Audycja słowno-muz. „Jak stary Kujawa z organistą kujawiaki śpiewali” w opr. Zdz. Arentowicza, reż. Zd. Kunstmana (f. og. polska). 10.20 Koncert kap. lud. pod dyr. Fr. Małego Toruń (f. og. polska). 11.40 Kac. spódz. 11.50 Z życia szkoły i nauczyciela. 11.57 Progr. og.-polski. 21.00 Kwan drans lit. pt. „Trafalgar-Falklandy” opr. B. Świtalski. 21.15 Skrzynka radiofonizacyjna. 21.25 Jazz i piosenka w wyk. H. Michałskiej i Tad. Polańskiego. 21.50 Kron. ub. tyg. 22.00 Progr. og.-polski 23.35 Konc. życzeń. 24.00 Zakończenie audycji.

Abonować > IKP <

Centrala Handlowa Przemysłu Chemicznego
Hurtownia Wojewódzka nr 8
 Bydgoszcz, Pl. Weysenhoffa nr 9, telefon 10-87

Sprzedaje uprawnionym odbiorcom:
Karbolinum
Naftalinę
Saletrę sod. techn.
Siarczan miedzi
oraz inne artykuły chemiczne

Okręgowa Dyrekcja Dróg Wodnych
 w Poznaniu

powiadamia, że
osoby posiadające patenty żeglarskie wydane przez władze okupacyjne, winni takowe do dnia 31 lipca 1946 roku wymienić na patenty polskie

Podania w tej sprawie należy składać w Okręgowej Dyrekcji Dróg Wodnych, w Poznaniu, ul. Mickiewicza nr 29, najpóźniej do dnia 31 maja 1946 r.

Dyrektor inż. J. Lambar

PRZYJMIEMY:

- Zdolnych, inteligentnych reporterów - aplikantów
- Korektorę

Zgłoszenia: sekr. redakcji IKP Bydgoszcz, Jagiellońska 17

Grupa Przejrzyno - Optyczna Zjednoczenia Przemysłu Obrabiarkowego, Łódź
 Wigury nr 21 — telefon nr 160-48

Państwowa Wytwórnia Optyczna
 Jelenia Góra, D.Śl., ul. Dewatis 10/12 — tel. nr 27/64

(skrót telegr. „Pewuo“)

Poleca: Szkło odporne na temperaturę, ciśnienie, działania chemiczne, szkło orlowskie (laboratoryjne do lamp rentgen., reflektorów itd.). Szkło optyczne oraz prasówki ze szkła dla celów optycznych, optykę wszelkiego rodzaju (obiektywy, szkła okularowe, lupy przyręczne). Sygnalizacja dla komunikacji kolejowej, marynarki, lotnictwa. Dział Mechaniczno-Przejrzyny PWO dokonuje napraw wszelkich aparatów, przyrządów czy urządzeń precyzyjnych w zakresie szkła i metali.

HURTOWA SPRZEDAŻ WYROBÓW WŁASNYCH
 kostiumów kąpielowych damskich

GAJZLER

ŁÓDŹ, ul. Zawadzka nr 14 m. 9 — oficyna, parter

Walizki - artykuły podróżne
Wyroby drzewne - rzeźbiarskie i artystyczne przemysłu ludowego
Zabawki - sprzęt i przybory wędkarskie

POLECA Felicja Sikorska

Bydgoszcz
 Aleje 1 Maja 53, tel. 33-52

PRECYZYJNY WARSZTAT MECHANICZNY
B. TARGOŃSKI
 BYDGOSZCZ, AL. 1 MAJA 61 TELEFON 20-00

Naprawiam maszyny do pisania i liczenia, przerabiam na układ polski — Kupuję maszyny wszelkich systemów, uszkodzone i części także

Fabr. konfekcji męskiej i chłopięcej
BRACIA LISIECCY
 Poznań, Stary Rynek nr 72

oleca pierwszorzędną konfekcję męską

Wózki dziecięce
Maszyny do szycia

połeca **W. Czachorowski**
 kłód maszyn i wózków.
 BYDGOSZCZ, Pomorska 21
 wejście Śniadeckich

Zarząd Miejski w Koszalinie (Pomorze Zachodnie), ma zapotrzebowanie na poniżej wymieniony personel biurowy i techniczny i to: 1 kierownika Głównej Kasy Miejskiej z uposażeniem wg grupy VIII, 1 kasjera Głównej Kasy Miejskiej z uposażeniem wg grupy IX, 1 rachmistrza z uposażeniem wg grupy IX, 2 księgowych z uposażeniem wg grupy IX plus przywiązanych do tego ustawowych dodatków.

Od kandydata na kierownika Głównej Kasy Miejskiej wymaga się wszechstronną znajomość przepisów o finansach i rachunkowości komunalnej, od kasjera, rachmistrza i księgowych (buchalterów), dostatecznej znajomości księgowości komunalnej.

Prócz tego 3 leśniczych z odpowiednimi kwalifikacjami fachowymi. Do stanowisk tych przywiązane jest to samo uposażenie, jakie przysługuje leśniczym państwowym.

Poza tym kilku rybaków z odpowiednimi kwalifikacjami fachowymi w dziedzinie gospodarki rybnej tj. zarybiania i połowu, na miejskie jezioro Jamno wielkości 2.000 ha.

Również dwóch ogrodników do obsługi plantacji i sadów miejskich.

W końcu poszukuje się: 4 monterów-hydraulików, 2 monterów-kanalizatorów, 12 robotników wykwalifikowanych (przyuczonych) przy pracach wodociągowo-kanalizacyjnych, kilku cieśli, stolarzy, dekarzy oraz robotników budowlanych.

Warunki pracy unormowane zostaną według obowiązującej taryfy dla pracowników fizycznych zatrudnionych w przemyśle lub według umowy obopólnej.

Kandydaci z odpowiednimi kwalifikacjami i praktyką w tych dziedzinach, zechcą nadesłać podania z dołączeniem swych życiorysów i uwierzytelnionych odpisów świadectw, pod adresem Zarządu Miejskiego w Koszalinie, do dnia 5 maja br. lub zgłosić się osobiście.

Koszalin, dnia 22 kwietnia 1946 r. **BURMISTRZ**

Przedsiębiorstwo
gastronom. - rozrywkowe

pierwszorządnie urządzone, z koncesją, w Poznaniu

do sprzedania.

Poważni reflektanci zechcą złożyć swe zgłoszenia do

Biura Ogłoszeń „P a r”
 Poznań, Ratajczaka 7 pod 610

PLOMBY OLOWIANE
PLOMBOWNICE

poniklowane i kompozycje (metal lubystawy)
 dostarcza wytwórnia

„OŁÓW” - ŁÓDŹ
 Łódź Plac Woinoski 10, telefon 155-04
 Zgadzajcie oierły (2585)

Aromaty owocowe
 do lemoniad, soków, wódek itp.

połecamy 1947

Piotrkowskie Zakłady Chemiczne
 Łódź, Śródmiejska 22, tel. 200-32

Przedstawiciel na Pomorze Zachodnie
 St. Bieliński, Słupsk Starzyńskiego 8

Lody
 w CUKIERNI
„Cristal”

Bydgoszcz, Aleje 1 Maja 35

Hurtowa sprzedaż
 galanterii, wyrobów dzianych i włókienniczych

Józef Stankiewicz,
 Łódź, ul. Piotrkowska 18
 w podwórzu sklep nr 21

Towary wysyłamy za zaliczeniem

Antoni Łukowski
 Wielkopolska Wytwórnia Bielizny

w latach 1920—44 w Warszawie

Obecnie: Łódź

Ks. Biskupa Bandurskiego 11, m. 5

Polecam chłopięcę koszulki sportowe.

Sprzedaj tylko hurtowa!!!

„ARWIKO”
 niezawodnie truje **szczyrugi i mszycy**

sprzedaj

Hurtownia Chemiczna
 Bydgoszcz, ul. Sielanka 2

ARTYKUŁY CHEMICZNE, PERFUMERYJNE I AROMATY OWOCOWE DLA PRZEMYSŁU I SKLEPÓW

połeca 1946r

Stefan Bieliński
 dawn. Warszawa

Słupsk, Starzyńskiego(Bacha) 8

przyjmię przedstawicielstw na Pomorze

GOŃNIA, ulica 10 lutego róg 3-go Maja

Włny, jedwabie, kretony, mat. gorset, płótna

ZRZESZENIE

Dodatk: krawieckie, wielki wybór bielizny damskiej, męskiej i dziecięcej wyprawki niemowlęcej

Hurt-Detal Kupcom rabat

Wieczne Pióra
 kupno **szczyrugi i mszycy**

sprzedaj **naprawa**

BYDGOSZCZ,
 Aleje 1 Maja nr 58
 vis a vis Polskiego Radia

HANDLOWE

Koszule, krawaty poleca Pracownia Krawatów i Koszul w dużym wyborze po cenach hurtowych Edward Krysiak, Łódź, Piotrkowska 136 tel 137-07

Samochód ciężarowy 3 tonowy Opel Blitz na chodzie w dobrym stanie okazynie do sprzedania. Bydgoszcz, Al. 1-go Maja 42, firma Berent. (2989)

Tapczany, stoły, krzesła kupię. Zgłoszenia Bydg. Dworcowa 22, I p. (3009)

Wędkarskie przybory, haczyki, żyłki sznurzy, poleca Felicja Sikorska, Bydgoszcz, Aleje 1-go Maja 53. (3002)

Kupimy przenośny motor ropowy, względnie na gaz generator 5—10 K. m. Polski Przemysł Torfowy Sp. z o. o. Bydgoszcz, Jagiellońska 32, tel. 1786. (2781r)

Reposytorium, zwykłe oółki do książek, kupi L. Poslusznny i S-ka Wyzwolenia 5. (3023)

Radio baterijne Super 6 lamp, 9 obw., 4 zakresy. Toruń, Leśna 7, I p. (róg Kraszewskiego).

Sklepu w Śródmieściu Bydgoszczy, Inowrocławia Torunia, Gdyni poszukuje. Oferty kierować: Grudziądz. Postierestauracja pod „Sklep”. (2786r)

Znaczki pocztowe używane lub nie używane kupuje stale Malinowski, Bydgoszcz, Sienkiewicza 7a. (3017)

Motorki ze sprzętem do maszyn do szycia kupi Pomorska Wytwórnia Konfekcji, Bydgoszcz, Stary Rynek 5. (3022)

Bacznosc rybaczy i zainteresowali! Kupujemy skóry pizmaksów (szczyrugi wodne) i płacimy najwyższe ceny. Pomorski Syndykat Skór, Spółdz. z odp. udz., Toruń, ul. Prosta 20. (2785r)

Tapety, ceraty, chodniki dywany kupuje Waligórski. Bydgoszcz, Al. 1 Maja 12. (3007)

Bielizne damską jedwabną, trykoty poleca „Syrenka”, Łódź Al Kościuszki 93 - 25.

Malarskie desenie, szablonry domowe, gabki, rączki, koloryty poleca Mieczysław Warczak, Bydgoszcz, Stroma 27.

Szafę ogniotrującą 2 drzwiową — kupi Bydgoska Fabryka Pończoch, Szczecińska 8, tel. 10-34. (3008)

Przedsiębiorstwa i Zakłady Miejskie — Gazownia; mają do oddania większą ilość żużli z terenu Gazowni przy ul. Jagiellońskiej 54. (2772r)

Sprzedam dobrze prosperującą nowoczesną palarnię kawy. Oferty „Par” Poznań, Ratajczaka 7 pod „607”. (2796r)

Motor Diesel 30 PS nadający się do mycia — 1 cylindrowy, stojący i motor 12 PS sprzedam. Bydgoszcz, Saperów 16 (Jachcice). (3024)

Radio Telefunken 5-lampowe, oko magiczne, sprzedam. Niegolewskiego 8/8, godz. 18—20. (3018)

Sprzedam sklep galanteryjny bławatny dobrze zaprowadzony, z towarem lub bez. Miasto powiatowe na zachodzie. Mieszkanie zapewnione. Oferty pod „Sklep” do IKP, Łódź, Piotrkowska 66. (2799r)

Foto, radio-aparaty sprzedaje — kupuje Foto-Radio. Bydgoszcz Al. 1 Maja 3. (2841)

Wysyłamy zaliczeniem pocztowym wody, wyroby kosmetyczne, mydlarskie, piśmiennie. Cukierni. Warszawa. 11 listopada 24/26 m. 11. (2558r)

SKALE do radioodbiorników różnych typów poleca **KOPIO-FECHNIKA POZNAŃ**, ul. Wierzbicę 18 Na prowincję wysyłamy pocztą. Przy zamówieniach prosimy podać nazwę i typ aparatu oraz wymiar skali. (1517r)

Sprzedam maszynę damską gabinetową, płaską cholewarską, szewską fątkową, kredens do jadalni. Podwale 1/2. (2948)

Wagi automatyczne do terekowania i maszynę do krajania korków kupimy pilnie. Krakus, Łódź, Zwirki 22, tel. 164-20.

Sportowy sprzęt — piłki tenis, siatki, koszulki, spodniki, piłkarskie rekawice bokserkie, kupno — sprzedaż. Jan Pundak i Ska, Łódź, Piotrkowska 83.

Hurtownia Galanteryjna Feliks Aszyk, Łódź, Nowowiejska 5, tel. 156-15. Poleca po niskich cenach w dużym wyborze galanterie drobną oraz bieliznę damską, męską. (2459r)

Hurtownia drog. perfumeryjna „Flora” — Czesław Brehński Inowrocław, św. Dutcha 30, tel. 1080. (2584r)

„POŃCZOCHA KRAJOWA” Sp z o o Hurtownia Pończoch i Wyrobów Tekstylnych Łódź, ul. Nowowiejska 12, tel. 100-32.

„Victoria” klej kauczukowy do detek wysyłamy za zaliczeniem Reklama” Łódź Piotrkowska 46. (1938r)

„RYBAK” — sieci, haczyki, bawełna buty gumowe. Gdynia Świętojańska 47. (2702r)

Bielizne damską pończochy poleca Zofia Serafinowicz Łódź, ul. Nowowiejska 4. (2532r)

„WŁÓKIENNIK”, Hurtownia Włókienniczko-Konfekcyjna Łódź, Piotrkowska 36. Duży wybór jedwabni wyrobów bawełnianych oraz pończoch i skarpet. Cenników nie wysyłamy (2440r)

RÓŻNE

Nr 5071

Uwaga Zagubiono próbny numer samochodowy, proszę oddać za wysokim wynagrodzeniem PWS, Bydgoszcz, ul. Pomorska 13. (2961)

Mam piękny lokal handlowy Bydgoszcz, Al. 1 Maja. Oczekuję poważnych propozycji. Of. Bydgoszcz, skrytka pocztowa Nr 30. (3015)

Stenotypistka polsko-niemiecka perfekt, z znajomością angielskiego szuka posady na wyjazd do Austrii. Zgłoszenia IKP Gdynia pod „Perfekt 111”.

Ekspedientka dzielna do sklepu cukierkowego zaraz potrzebna. Al. 1 Maja 12 PAP. (2778r)

Zdolne maszynistki na maszyny do szycia mogą się zgłosić; Pomorska Wytwórnia Konfekcji, Bydgoszcz, Stary Rynek 5. (3022)

Retuszerka potrzebna od zaraz. Fotelabor, Ludwik Mańczyk, Szczecin, Aleja Wojska Polskiego 54. (3019)

Poszukuje czeladników krawieckich z dobrymi kwalifikacjami. Zgłoszenia kierować: Sopot, ul. Prezydenta Bieruta 14a. (2766r)

Młoda kulturalna Pani znająca dobrze gospodarstwo domowe i wiejskie zajmie domem samotnej osoby. IKP, Poznań, Działyńskich 8 „Młoda”. (2794r)

Technik dentystyczny otrzyma pracę zgłoszenia: Zarząd Wojew. Związku Samopomocy Chłopskiej Bydgoszcz, Aleje 1 Maja 63. (2798r)

Do większego przedsiębiorstwa przemysłowo-handlowego w Łodzi przyjmie spółniczkę do lat 30. Cel matrymonialny. Oferty: Administracja IKP — Łódź, Piotrkowska 66 pod „Szczęście”. (2800r)

Do handlu hurtowego pończochami jedwabnymi przyjmie młodą samotną spółniczkę z większą gotówką. Oferty „Był zapewniony”. IKP, Łódź, Piotrkowska 66. (2801r)

Posiadam lokal w centrum Gdyni nadający się na każdą branżę, poszukuje współnika lub odstąpię za zwrot kosztów. Wiadomość IKP — Gdynia, tel. 219-40. (2765r)

Maszynistów okrętowych z praktyką poszukują Międzykomunalne Zakłady Komunikacyjne Gdańsk-Gdynia, Gdańsk, ul. Grodzka 17. (2752r)

Piekarskie piece buduje z cegieł, pojedyncze i podwójne na węgiel i drzewo. J. Bodakiewicz, Gdańsk, Zakosy 36. (2962)

APTEKA. Mam lokal, koncepcję, firma znana Propozycji z większą gotówką do otwarcia oczekuję. Brodnica n/Drwęca, Hallera 23, Stepowska. (2988)

Potrzebny czeladnik krawiecki. Gdynia, ul. Władysław IV 23, m. 6, Dec. (2737r)

Pracownia kólder szyje nowe, przeróbki starych kólder. Jędryka, Bydgoszcz, Śniadeckich 46/8. (2907)

Fryzjer damsko-męski, fryzjerka manikurzystka dobre siły potrzebne. Oferty do IKP — Gdynia pod „Fryzjer”. (2764r)

Poszukuje wykwalifikowanej bielizniarki damskiej, na dobrych warunkach Sopot, Mierkiewicza 13, Arciszewska. (2762r)

Inżynier mechanik i włókiennik, trzydziestoletnia praktyka kraju, zagranicą. Budowa i prowadzenie fabryk sukna. Przemysł drzewny, płyty lekkie, papa, okupacja maszyny rolnicze, artykuły żelazne. Obejmie organizacje, kierownictwo w handlu lub przemyśle, również na zachodzie. Oba języki. Biuro Ogłoszeń PAP, Łódź, Piotrkowska 133, pod „Konieczne mieszkanie”. (2709r)

62.000.000. — Sześćdziesiąt dwa miliony złotych wygrają nasi Klienci w 47 loterii, której losowanie (pierwszej klasy) odbędzie się 14, 15, 16 i 17 maja. Kup natychmiast swój szczęśliwy los w kolekturze loterii państwowej! „Szukasz szczęścia wstaw na chwilę” Bydgoszcz, Aleje 1 Maja 58. Cena całego losu zł 200,— — 1/2 zł 100,— — 1/4 zł 50,— w każdej klasie. Zamówienia zamiejscowe załatwiamy pocztą. (3013)

Unieważniam zgubiony dowód osobisty na nazwisko Gajda Janina, Gdynia, ul. Morska 121a, m. 3. (2769r)

Unieważnia się skradzione zaświadczenie repolonizacyjne nr 3360 wydane przez Starostwo w Słupsku na nazwisko Waclawa Orlewicza. (2750r)

POSZUKIWANIA

Poszukuje syna Ludwika Matusiaka z Wilna. Franciszka Matusiaka, Bydgoszcz, 3 Maja 5/7. (2990)

Poszukuje Petrysze Janusza (Hugo) r. 1925 zaginioną pod Rudnikami lub Marcinkami na Wileńszczyźnie w lipcu 1944 r. Łaskawie powiadomić: Bydgoszcz, ul. Hetmańska 11/2 Michałina Petrysze. (3001)

Poszukuje Pajaka Bolesława — okolica Andrychów. Pracował Niemcy — Dormager k/Köln — wiadomości bardzo proszę Helena Pompa, Gdańsk, Stoczni 3 (Dział mechaniczny). (2799r)

Zedniczek Michalina, siostrę zamieszkałą Bydgoszczy proszę adres Kazimierska, Sopot Wybickiego 12. (2790r)

Stefanie Szkodzińska z Brześcia n/B. ostatnio zamieszkała w Wilnie poszukuje siostra Czesława Szkodzińska obecnie Poznań, ul. Armii Czerwonej 5/7. (2792r)

Ktoby wiedział o losie Czesława Żółtowskiego pod pseudo Zambkowski byłego jeńca łagru Bremenfoerder jest proszony o podanie wiadomości Bydgoszcz, Toruńska 12, Żółtowski.

UNIEWAŻNIENIA

Unieważniam skradzione dokumenty na nazwisko Konstanty Nowakowski, Kościerna Na rowie 2: kartę rozpoznawczą wydaną przez Starostwo — Kałusz; prawo jazdy wystawione przez Urząd Wojewódzki — Lublin; zaświadczenie rejestracji wojskowej RKU — Lublin; nominacje Zjednoczenia Przemysłu Piwowarsko-Słodownicze Bydgoszcz; metrykę urodzenia. (2983)

MATRYMONIALNE

Przystojna młoda kulturalna pozna poważnego Pana lat 35—55. Cel mat. IKP — Poznań, Działyńskich 8 pod „Byz”. (2795r)

Kawaler ogrodnik lat 40 poszukuje panny od 25—30 lat, która posiada ogrodnictwo lub rolnictwo. Najchętniej w okolicy Bydgoszczy. Oferty IKP Bydgoszcz „2992”. (2992)

KCIA I ADMINISTRACJA: Bydgoszcz, ul. Jagiellońska 17
 DRUKARNIA „I. K. P.” ul. Dr. Emilia Warmińskiego 14

Ze niedoręczeniem pisma spowodowane wyższą siłą nie odpowiadamy. Rekopisów nie zamówionych Redakcja nie zwraca. Za dział ogłoszeniowy Redakcja nie odpowiada.

ODDZIAŁY „ILUSTROWANEGO KURIERA POLSKIEGO” W WIELKICH MIASTACH POLSKI
 PODODDZIAŁY W WIEKSIZYCH MIASTACH

AGENTURY NA PROWINCJI

DLA POSZCZEGÓLNYCH ZIEM POLSKICH ODREBNE WYDANIA „IKP”

OGŁOSZENIA: Drobne po 8 zł za słowo. Poszukiwanie mazu i pracy 3 zł za słowo. Minimalna opłata za 10 słów.

Ogłoszenia milimetrowe: W rektacie 30 zł. Za reklamę 12 zł. Urzędowe — przetargi 12 zł. Nekrologi 10 zł. Tabelaryczne — bilanse 18 zł za 1 mm.

Niedziele i święta 50% drożej.